

MIT Açık Ders Malzemeleri
<http://ocw.mit.edu>

18.701 Cebir 1

2007 Güz

Bu malzemedan alıntı yapmak veya Kullanım Şartları hakkında bilgi almak için <http://ocw.mit.edu/terms> ve <http://tuba.acikders.org.tr> sitesini ziyaret ediniz.

Problemler 7

Atıflar için bkz. Artin, M. Algebra. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1991.

1. *Komütatör altgrubu*: Bir G grubunun a, b elemanlarının komütatörü $aba^{-1}b^{-1}$ elemanıdır. Bir $g \in G$ elemanına eğer bir $a, b \in G$ için $g = aba^{-1}b^{-1}$ ise bir komütatör denir. G 'deki tüm komütatörlerin sonlu çarpımlarının kümesine *komütatör altgrup* denir. Bu altgrubu C ile gösterelim.

(a) C 'nin G 'de bir normal altgrup olduğunu gösterin.

(b) $\phi : G \rightarrow G'$ örten bir homomorfizm olsun. Kanıtlayın: G' grubunun değişmeli olması için ϕ 'nin çekirdeğinin C 'yi içermesi gerekir ve yeter.

(c) O_2 ve SO_3 gruplarının komütatör altgruplarını belirleyin.

2. Düzlemin M izometri grubunun, iki farklı nokta etrafında dönme içeren bir G altgrubu olsun. O halde G 'nin bir öteleme içerdiğinin *cebirsal* bir kanıtını verin.

3. (a) Düzlemin bir m izometrisinin verilen koordinat sisteminde $t_\alpha \rho_\theta$ veya $t_\alpha \rho_\theta r$ şeklinde yazıldığını varsayalım. Bir $x' = qx$ koordinat değişimi altında bu formüllerin nasıl değiştiğini, $q = \rho_\alpha$, $q = t_b$ ve $q = r$ durumları için belirleyin.

(b) Yönelim koruyan bir koordinat değişimiyle yönelimi tersine çeviren bir izometri için elde edebileceğimiz en basit biçim hangisidir?

4. $\mathbb{R}^2$ uzayındaki bir L kafesinin tabanı (a, b) olsun. L 'nin her (a', b') tabanının, bir 2×2 boyutlu, birim determinanlı P tamsayı matrisi için $(a', b') = (a, b)P$ şeklinde yazıldığını gösterin.

5. Bölüm 5, Alıştırma 4.10

6. Bölüm 5, Alıştırma 4.14'deki her farklı örüntü için, önce nokta grubunu belirleyin, sonra Şekil 4.16'da aynı simetriye sahip bir örüntü belirleyin.